

شورای پول و اعتبار با مصوبه خود، دست دولت را بست

ماده

شماره ۱۷ ■ اردیبهشت ۸۶

هم با اشاره به گزارش بانک مرکزی از نرخ تورم و افزایش آن از ۱۲/۱ درصد در سال ۸۴ به ۱۳/۶ درصد در سال ۸۵ گفت؛ تسهیلات بانکی زیر نرخ تورم موجب زیان دیدن سپرده‌گذاران می‌شود و این مصوبه خلاف قانون مصوب مجلس (منطقی کردن نرخ سود بانکی) نیست. زیرا در قانون منطقی کردن سود تسهیلات بانکی، باید تا پایان برنامه چهارم سود نرخ سود تسهیلات بانکی تک رقمی شود و معنای آن این است که دولت می‌تواند در سال‌های آتی این نرخ را کاهش و تا آخر برنامه به زیر ۱۰ درصد برساند.

از سوی دیگر سید‌کاظم دلخوش مخبر کمیسیون اقتصادی مجلس، تصمیم شورای پول و اعتبار را مغایر با سیاست‌های دولت می‌داند و نظرات بر اجرای مصوبات و قوانین را از سوی مجلس یادآور می‌شود و می‌گوید: در صورت حساسیت نمایندگان نسبت به کاهش نیافتن نرخ سود براساس تصمیم اخیر شورای پول و اعتبار، به طور حتم راهکارهای قانونی برای این موضوع اتخاذ و دولت مکلف به اجرای آن خواهد شد و کاهش نرخ سود بانکی به صورت قاطع توسط مجلس پیگیری خواهد شد.

الهام سخنگوی دولت که نظرات رئیس دولت را منعکس می‌کند. در اولین نشست مطبوعاتی خود بعد از تصمیم شورای پول و اعتبار، در واکنش به این تصمیم شورا گفت: افزایش نرخ سود بانکی، مورد تأیید دولت نیست و ما سیاست کاهش را در نبال می‌کنیم و باید

شورای پول و اعتبار پس از سه ساعت جلسه در اول اردیبهشت ماه، در یک اقدام کم سابقه تصمیم گرفت برخلاف نظر رئیس جمهور نرخ سود بانکی را در سال ۸۶ تغییر ندهد.

اعضای شورای پول و اعتبار این تصمیم را بر مبنای نرخ تورم ۱۳/۶ درصدی اعلام شده از سوی بانک مرکزی که نرخ رسمی تورم می‌باشد، اتخاذ کردند و وزیر امور اقتصادی و دارایی هم که عضو این شوراست آن تأیید کرده است.

قانون منطقی کردن نرخ سود بانکی که در مجلس هفتم به تصویب رسید، دولت را مکلف کرد تا بایری بیندیشید که تا پایان برنامه چهارم توسعه نرخ سود بانکی در سال گذشته به ۱۴ درصد کاهش داد و امسال نیز در پیام نوروزی خود تأکید کرد که روند کاهش دو درصدی نرخ سود بانکی را امسال نیز ادامه خواهد داد. اما شورای پول و اعتبار در یک اقدام غیرمنتظره تصمیم گرفت نرخ سود بانکی را برای سال ۸۶ ثابت نگه دارد. این تصمیم شورای پول و اعتبار واکنش مجلسیان و دولتیان را برانگیخت.

غلامحسین مظفری عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس بادفع از تصمیم این شورا گفت: "این شورا با توجه به سیاست‌های پولی و اعتباری سال ۸۶ بهترین تصمیم را گرفت. زیرا کاهش بیش از حد نرخ سود تسهیلات سبب ایجاد رانت شده و فساد برانگیز می‌شود".

حجت الاسلام مصباحی مقدم از اعضای ناظر شورای پول و اعتبار

اعتبار تأکید دارند و مصوبات آن را براساس ماده ۲ آین نامه اعطای تسهیلات بانکی مصوب ۱۴/۱۰/۶۲ هیأت وزیران و اصلاحی ۱۲ خرداد ۱۳۷۲ که تصریح کرده، نرخ سود بانکی پس از تصویب در شورای پول و اعتبار باید به تأیید رئیس جمهور برسد، قانونی و قابل اجرامی دانند.

در صورتی که سخنگوی دولت نظری کاملا عکس این مصوبه داشته و تعیین نرخ سود بانکی را از اختیارات رئیس جمهوری داند نه از وظایف شورای پول و اعتبار.

بحث نرخ سود بانکی که سالهاست مورد مناقشه کارشناسان بانکی و فعالان اقتصادی است، پس از انتخاب احمدی نژاد به عنوان رئیس جمهور و طرح برنامه های اقتصادی وی وارد فاز جدیدی شد. احمدی نژاد برکاهش نرخ سود بانکی تأکید دارد و آن را عامل کاهش نرخ تورم می دارد و به انتقادهایی هم که تاکنون از سوی کارشناسان اقتصادی نسبت به سیاستها و تصمیماتش در حوزه پولی و بانکی می شود هم بی اعتنایست و برنامه های خود را پیش می برد. بطوری که در سال ۸۵ در یک اقدام بی سابقه دستور داد تا نرخ سود بانکی به ۱۴ درصد کاهش پیدا کند وی در پیام نوروزی امسال خود نیز بر تداوم این روند تأکید کرد و آن را یکی از برنامه های اصلاح اقتصادی خود می داند.

هر چند کاهش نرخ سود بانکی را نمی توان بدون توجه به دیگر ساز و کارهای بازار در دستور کار قرار داد، اما از سوی دیگر بالا رفتن نرخ پهنه در حقیقت، موجب کاهش سرعت گرددش پول و ایجاد تورم می گردد. بطوری که نقدینگی موجود در جامعه به جای جذب در فعالیتهای تولیدی و اقتصادی سالم به سمت بانکها با هدف دریافت سودهای کلان بدون فعالیت و بدون هیچ ریسک پذیری سوق پیدا می کنند از سوی دیگر بدلیل رقابتی نبودن شرایط اعطای تسهیلات، بانکها نیز با مقررات بسیار دست و پاگیر حاضر به اعطای تسهیلات با نرخ های بالا می شوند که برای فعالان اقتصادی و تولید کنندگان صرفه اقتصادی ندارد، لذا تولید کننده ناچار می شود با هزینه های گراف از بازار غیررسمی منابع و سرمایه مورد نیاز خود را تأمین کند و همین امر موجب بالا رفتن هزینه تمام شده در تولید کالا و خدمات می شود که بطور مستقیم بر افزایش نرخ تورم کمک می کند.

با وجود گذشت بیش از ۱۰ روز از تصمیم شورای پول و اعتبار، هنوز این تصمیم از سوی احمدی نژاد مورد تأیید قرار نگرفته و تصمیم جدیدی هم از سوی هیأت دولت درخصوص نرخ سود بانکی اتخاذ نشده است. هر چند پیش بینی می شود که در نهایت شورای پول و اعتبار از تصمیم خود عقب نشینی کرده و در نهایت با کاهش نرخ سود بانکی حتی به میزان یک درصد هم موافقت نماید.

تصمیم گیری که در این مورد صورت می گیرد، فنی و کارشناسی باشد. شورای پول و اعتبار از ارکان بانک مرکزی است و وظایف خاص خود را دارد ولی سیاستهای کلی بانکی و اقتصادی را دولت مشخص می کند و در حوزه وظایف این شورا نیست. این شورا می تواند اظهار نظر کند. مطابق بانکداری بدون ربا و آین نامه های مربوطه، تعیین نرخ برعهده رئیس جمهور است و مصوبه شورای پول و اعتبار در این ارتباط نهایی نیست و در جلسه هیأت دولت که روز چهارشنبه (۲۶/۲/۸۶) برگزار می شود در این مورد بحث و گفتگو و تصمیم گیری می شود.»

الهام:

افزایش نرخ، مورد تأیید دولت نیست و ما سیاست کاهش را دنبال می کنیم و باید تصمیم گیری که در این مورد صورت می گیرد، فنی و کارشناسی باشد. شورای پول و اعتبار از ارکان بانک مرکزی است و وظایف خاص خود را دارد ولی سیاستهای کلی بانکی و اقتصادی را دولت مشخص می کند و در حوزه وظایف این شورا نیست.

از سوی دیگر کارشناسان بانکی با دفاع از اقدام شورای پول و اعتبار با توجه به نرخ تورم رسمی اعلام شده از سوی بانک مرکزی، تصمیم این شورا مطابق با اصول بازار می دانند. زیرا معتقدند، پائین بودن نرخ سود بانکی از نرخ تورم، موجب فرار سرمایه ها و منابع از بانکها به سمت بازارهای غیررسمی و واسطه ای شده و در نتیجه به افزایش تورم منجر خواهد شد. این کارشناسان بر استقلال شورای پول و